

Den lokale undervisningsplan

Grundforløb 2
(afkortet forløb)

Uddannelsesområde:
Social- og sundhedsassistentuddannelsen

Januar 2026

Social- og sundhedsuddannelserne
UC Diakonissestiftelsen
Peter Bangs Vej 3A, 2000 Frederiksberg
Tlf. 38 38 44 00
e-mail: sosu@diakonissen.dk
www.diaconissestiftelsen.dk

Indhold

Den lokale undervisningsplan.....	1
1. Indledning.....	3
2. Generelt om Social- og sundhedsuddannelserne på Uddannelsescenter Diakonissestiftelsen	4
2.1. De politiske mål med uddannelsen	4
2.2. Praktiske oplysninger.....	4
2.3. Værdigrundlag	5
2.4. Det pædagogiske og didaktiske grundlag.....	5
2.4.1. Læringsmiljø	6
2.12. Fastholdelse og trivsel	6
3. Social- og sundhedsuddannelserne	7
3.2. Uddannelsesforløbets indhold og organisering	7
3.2.1. Det uddannelsesspecifikke fag	8
4. Beskrivelse af læringsaktiviteter	8
5. Bedømmelse og evaluering	10
5.1. Løbende evalueringer og feedback	10
5.2. Afsluttende standpunktskarakter.....	10

1. Indledning

Den Lokale Undervisningsplan (LUP) på Social- og sundhedsuddannelserne på Uddannelsescenter Diakonissestiftelsen (UCD) beskriver formål, rammer og læringsaktiviteter på Grundforløb 2.

I undervisningsplanen for Grundforløb 2 rettet mod social- og sundhedsassistentuddannelsen henvises der til følgende love og bekendtgørelser:

”Bekendtgørelse af lov om erhvervsuddannelser” - *LBK nr. 961 af 16/08/2024*

”Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser” *BEK nr. 1671 af 13/11/2025*

”Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedsassistent” - *BEK nr. 149 af 08/02/2025*

”Bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag m.v.” – *BEK nr. 555 af 27/04/2022.*

”Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser” – *BEK nr. 41 af 16/01/2014*

Undervisningsplanen er et fælles arbejdsredskab for undervisere, ledelse og Det Lokale Uddannelsesudvalg (LUU).

Formålet med undervisningsplanen på Grundforløb 2 er at informere om målsætninger, indhold, struktur og organisering, evaluering og bedømmelse samt det pædagogiske og didaktiske grundlag for elevens læring.

Kim Petersen
Rektor

UC Diakonissestiftelsen

2. Generelt om Social- og sundhedsuddannelserne på Uddannelsescenter Diakonissestiftelsen

Den danske Diakonissestiftelse er en privat selvejende institution, hvis virke hviler på et folkekirkeligt grundlag, jf. Diakonissestiftelsens vedtægter.

[vedtaegter-for-fonden-den-danske-diakonissestiftelse -24062025.pdf](#)

Social- og sundhedsuddannelserne samarbejder med Det Lokale Uddannelsesudvalg om tilrettelæggelse og gennemførelse af uddannelsen. Undervisningsplanen bliver løbende revideret i det omfang, der er behov for det, hvilket sker i samarbejdet mellem ledelse, undervisere og Det Lokale Uddannelsesudvalg.

Nærværende lokale undervisningsplan er gældende for elever med uddannelsesstart fra januar 2026 og fremefter.

Undervisere og ledelse på grundforløb og hovedforløb arbejder tæt sammen for at sikre, at progressionen i uddannelsesniveauerne er optimal for eleverne.

I Uddannelsesadministrationen er der ansat uddannelsessekretærer, koordinatore og uddannelsesvejledere, hvis opgave det bl.a. er at sørge for, at de administrative forhold fungerer.

2.1. De politiske mål med uddannelsen

De overordnede politiske mål i erhvervsuddannelserne udgør også rammen for social- og sundhedsuddannelsen. Målene er:

1. Flere elever skal vælge en erhvervsuddannelse efter 9./10. klasse
2. Flere elever skal fuldføre en erhvervsuddannelse
3. Erhvervsuddannelserne skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan
4. Tilliden til og trivslen på erhvervsuddannelserne skal styrkes

Formålet med undervisningen på Grundforløb 2 er at forberede eleverne fagligt og personligt til at starte på et hovedforløb inden for social- og sundhedsuddannelserne, så eleverne kan opfylde overgangskravene til hovedforløbet. Grundforløb 2 varer i udgangspunktet 20 uger, men for elever med bevis for afsluttet stx, htx, hhx, hf eller eux varer grundforløbet 8 uger med merit for grundfagene (dansk, naturfag) – se mere i uddannelsesbekendtgørelsen vedr. social- og sundhedsassistentuddannelsen, BEK. nr. 149 af 08/02/2025, § 2.

2.2. Praktiske oplysninger

Oplysninger om skolen og uddannelsens opbygning og indhold findes på skolen hjemmeside: [Social- og sundhedsuddannelser \(diakonissestiftelsen.dk\)](#)

Her findes oplysninger om:

- Adgangskrav og optagelse

- De enkelte holds starttidspunkter
- Realkompetencevurdering i forbindelse med optagelse
- Regler for fremmøde og fravær
- Trivsels- og ordensregler
- Klagevejledninger
- Generelle prøvebestemmelser og prøvevejledninger.

2.3. Værdigrundlag

Uddannelserne bygger sit pædagogiske virke på grundlæggende demokratiske værdier, hvor en høj grad af selvstændighed, medmenneskelighed og deltagelse i sociale og kulturelle fællesskaber, samt mangfoldigheden vægtes. Vi værdsætter værdier som: Medmenneskelighed, ordentlighed, faglighed, synergi og nytænkning højt i såvel samarbejdet internt på skolen mellem elever, undervisere og ledelse som med eksterne samarbejdspartnere. Vi er et traditionsbundet sted med mange faste traditioner, bl.a. juleafslutning, fællessang ved holdafslutninger, nålefester, tirsdagssamlinger mv.

2.4. Det pædagogiske og didaktiske grundlag

Vores uddannelses- og læringssyn tager udgangspunkt i forventninger om, at eleverne er sociale og ansvarlige, og at alle har et personligt udviklingspotentiale. Læring ses derfor udviklet af og i sociale sammenhænge, hvor resultatet af læringsprocessen er afhængigt af vekselvirkningen mellem den enkelte elevs samspil med omgivelserne, samt bearbejdning og refleksion over de oplevelser, som læringssituationen byder på. På Grundforløb 2 er uddannelsesrammerne derfor tilrettelagt, så de understøtter dialog og læring.

Undervisningen er forankret i hold og er i udgangspunktet organiseret i læringsaktiviteter i temaer.

Læringsaktiviteterne er af erhvervsfaglig karakter og er derfor tilrettelagt med tæt reference til praksis. Eleven får mulighed for at arbejde med problemstillinger, der styrker de erhvervsfaglige kompetencer. De afvekslende principper og metoder i undervisningen er valgt med henblik på at styrke elevernes læring, motivation for læring og udvikling samt give dem indblik i egne faglige og personlige potentialer.

I undervisningen er der fokus på elevens læring, og der veksles mellem nedenstående principper og metoder, som kan tilgodes differentiering i undervisningen:

- Oplæg fra underviser med henblik på fælles diskussion i klassen
- Arbejde i teams/makkerskabsgrupper
- Casearbejde
- Projektorienteret arbejde
- Praksisnære øvelser fx simulations-/rollespil

Uanset hvilket princip, der undervises ud fra, anser vi elevernes trivsel og et godt socialt fællesskab i klassen som en vigtig forudsætning for, at den tilsigtede læring kan finde sted. Vi inddrager desuden brugen af velfærdsteknologi og bæredygtighed iht. de 17 verdensmål i undervisningen.

Undervisningsdifferentiering:

Den mangfoldige sammensætning af elever i forhold til både faglige, sociale, kulturelle, sproglige og personlige kompetencer og erfaringer kræver, at der på skolen anvendes en vifte af metoder til undervisningsdifferentiering, hvilket er et område, som løbende videreudvikles.

Se skolens Fælles Pædagogiske Didaktiske Grundlag (FPDG) her på skolens hjemmeside: [Om skolen](#)

2.4.1. Læringsmiljø

Da vi er en lille skole, tilbydes eleven trygge rammer med et nært forhold til sine lærere, dette skal være med til at skabe gode relationer mellem lærer og elever og eleverne indbyrdes. På skolen får eleven en fast kontakt- og klasselærer, og der vil være mulighed for ekstra støtte igennem elevens uddannelsesforløb. Undervisningen vil være en kombination af klasseundervisning, individuelle opgaver og gruppearbejde med fokus på, at alle opnår en høj faglighed gennem personlig læring og motivation. Vi forventer en høj grad af deltagerinvolvering og deltageraktivitet i undervisningen. Der er tydelige mål for undervisningen, god planlægning og klar styring af undervisningen. Læreren har afgørende indflydelse på karakteren af læringsmiljøet.

Dele af undervisningsforløbet ligger fast, men eleven har også selv mulighed for at præge indholdet med forskellige valgfag og projekter. Vi forventer, at eleven er aktiv i arbejdet med at tilegne sig viden, færdigheder og kompetencer med henblik på at nå de faglige mål. Hensigten er, at læringsmiljøet vil være med til at styrke deltagernes motivation, åbenhed og aktivitet med henblik på de læringsmuligheder, der ligger i situationen, og at skolens læringsmiljø vil styrke deltagernes vilje til og muligheder for at lære noget. Læringsmiljøet på Uddannelsescenter Diakonissestiftelsen er karakteriseret ved, at det giver mulighed for gode sociale relationer, høj grad af tryghed, tolerance og åbenhed, klarhed om normer og regler samt engagement. Der er grupperum, hvor eleverne kan arbejde uforstyrret eller benytte til samvær af social karakter.

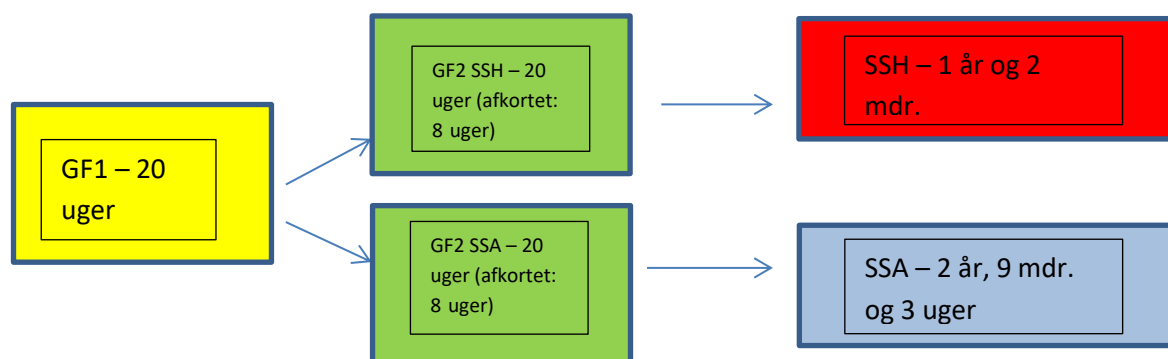
Undervisningen er organiseret med oplæg fra læreren, praktiske øvelser, gruppearbejde, fremlæggelser, ekskursioner mm. Derudover vil eleven være tilknyttet et elev-team/makkerskabsgruppe, som læreren sammensætter. På skolen vægtes det, at undervisningen er differentieret, at eleven bliver anerkendt, samt at eleven får feedback for sin indsats.

På Uddannelsescenter Diakonissestiftelsen er der etableret et særligt miljø, der giver gode muligheder for et godt socialt fællesskab med henblik på, at alle elever trives på skolen. Samlet kan man sige, at lærer og elever skal opleve sig som en del af et socialt fællesskab, hvor der er gensidig respekt og accept, hvor der er tolerance og tryghed, og hvor der er engagement bl.a. igennem faste sociale arrangementer i klassen. Dette anser vi som vigtigt i forhold til at skabe motivation for læring, og dermed øge elevens muligheder for at gennemføre uddannelsen. Udviklingen af skolens læringsmiljø er en dynamisk proces, og der arbejdes løbende med dette.

2.12. Fastholdelse og trivsel

Hensigten med et godt og velfungerende uddannelsesmiljø er at skabe trivsel, og derfor har vi på skolen udarbejdet et sæt trivsels- og ordensregler, som skal følges af alle elever på skolen. Derudover har vi et beredskab omkring elever, der er i fare for psykisk mistrivsel samt regelsæt for fravær. Læs skolens trivsels- og ordensregler her: <https://www.diakonissestiftelsen.dk/sosu/for-elever/trivsel-og-orden>

3. Social- og sundhedsuddannelserne

Som det fremgår af figuren, starter uddannelsen med Grundforløb 1 (GF1) på 20 uger, som er for de elever, der kommer direkte fra grundskolens 9./10. klasse. Hvis det er mere end 1 år siden 9. eller 10. klasse blev afsluttet, skal eleven starte på Grundforløb 2 (GF2), som også varer 20 uger – jf. dog mulighed for merit, således grundforløbet er afkortet til 8 uger. På Grundforløb 2 vælger man retning mod enten Social- og sundhedshjælper (SSH) eller Social- og sundhedsassistent (SSA).

3.2. Uddannelsesforløbets indhold og organisering

Begge spor på Grundforløb 2 er opbygget ud fra målene i det uddannelsesspecifikke fag. Det uddannelsesspecifikke fag er integreret i temaer, hvor eleverne arbejder tværfagligt og helhedsorienteret med de faglige mål.

Derudover vil der på Grundforløb 2 være motion/bevægelse svarende til gennemsnitligt 45 min. dagligt.

Vi mener, at motion og bevægelse fremmer både: 1) elevernes sundhed i form af en større kropsforståelse, 2) indlæring i form af en bedre koncentrationsevne og sammenhæng mellem teori og praksis, samt 3) elevernes trivsel i form af et bedre læringsmiljø. Vi medtænker derfor motion og bevægelse på følgende måde:

- Som en integreret eller kombineret del af den daglige undervisning med henblik på hhv. at understøtte fagspecifikke læringsmål (fx læringsstafet, rollespil) eller at motivere eleverne og gøre dem læringsparate (fx aktive pauser, icebreaker/teambuilding)

Begge spor på Grundforløb 2 er uddannelsesforløb på fuld tid, hvor en uge er fastsat til 26 timer (35 lektioner) i gennemsnit om ugen. Disse timer er alle lærerstyret undervisning. Ud over de 26 lærerstyrede timer er der også tid, hvor eleverne arbejder uden lærer. Skoledagen ligger mellem 8.15-15:30.

Læringsaktiviteterne i uddannelsesforløbene er bygget op, så de faglige mål i det uddannelsesspecifikke fag indgår i en tværfaglig sammenhæng, der tilgodeser et helhedsorienteret perspektiv i undervisningen.

3.2.1. Det uddannelsesspecifikke fag

Undervisningen i det uddannelsesspecifikke fag omfatter praktisk og teoretisk undervisning, der giver en specifik erhvervskompetence inden for social- og sundhedsuddannelsernes to hovedforløb: Social- og sundhedshjælper eller Social- og sundhedsassistent. Skolen fastsætter indholdet i undervisningen af faget, så der arbejdes med alle de faglige mål.

Grundforløbsmål for social- og sundhedsassistent

Eleven skal have følgende kompetencer på begynderniveau:

1. Eleven kan i kendte situationer yde omsorg, sygepleje og praktisk hjælp til borgere med fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse ud fra enkle etiske refleksioner over borgerens selvbestemmelsesret, intimsfære og blufærdighed.
2. Eleven kan medvirke til at igangsætte enkle sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende aktiviteter, samt reflektere over kost og motions betydning for livskvalitet, fysisk, psykisk og social sundhed for en udvalgt målgruppe.
3. Eleven kan i kendte situationer redegøre for ergonomiske principper, regler om sikkerhed og arbejdsmiljø, samt deltage i forflytninger med og uden velfærdsteknologiske hjælpemidler, samt i enkle situationer reflektere over egenomsorg i jobudøvelsen.
4. Eleven kan redegøre for social- og sundhedsvæsnets opbygning og social- og sundhedsassistentens rolle, samt gengive de mest almindelige rettigheder og pligter som fagperson.
5. Eleven kan gengive fysiske, mikrobiologiske og kemiske faktorer, der påvirker hygiejnen, herunder temperatur, eksponentiel vækst og syre/base balance.
6. Eleven kan medvirke til sammensætning af kost til målgruppen ud fra statistik og udregning af energibehov og -forbrug, under hensyntagen til målgruppens behov for vitaminer og næringsstoffer.
7. Eleven kan gengive udvalgte kemiske stoffers opbygning og egenskaber og deres betydning for kemikaliesikkerheden.
8. Eleven kan i enkle situationer vejlede og inddrage borgeren i at opnå digital kontakt til offentlige myndigheder med fokus på beskyttelse af borgerens digitale data

Eleven skal have følgende kompetence på rutineret niveau:

9. Eleven kan redegøre for kroppens opbygning, organsystemer og basale funktioner, samt videregive observationer og handle fagligt relevant på hyppigst forekommende livsstilsrelaterede sygdomme og de hyppigste symptomer på demens i kendte situationer.
10. Eleven kan i kendte situationer indgå i relationer, samt understøtte rehabilitering, guidning og vejledning af borgeren til mestring af eget liv, samt inddrage enkle faktorer, der fremmer og hæmmer motivationen for egenomsorg.
11. Eleven kan i kendte situationer varetage afbrydelse af smitteveje og reflektere over enkle måder at overholde hygiejniske retningslinjer.
12. Eleven kan i kendte situationer indgå i samarbejdet med tværprofessionelle samarbejdspartnere og anvende udvalgte metoder til kommunikation med borgere, pårørende og professionelle for at forebygge vold og konflikter.
13. Eleven kan deltage i enkel faglig kommunikation og anvende sundhedsfaglige begreber og på baggrund af observationer i kendte situationer indgå i faglig dokumentation i digitale kommunikations- og dokumentationssystemer.
14. Eleven kan udvise empati for målgruppen og reflektere over enkle etiske dilemmaer i jobudøvelsen

4. Beskrivelse af læringsaktiviteter

Al undervisning er obligatorisk på Grundforløb 2. Læringsaktiviteterne er organiseret i 2 temaer, Professionalitet og Professionel handlen, hvor der foregår en progression i læringen fra grundlæggende viden til selvstændig handlen.

Professionalitet tager udgangspunkt i den faglige viden og de færdigheder, som eleverne bør besidde ved afslutningen af GF2. I professionel handlen er der fokus på at elevernes viden og færdigheder omsætte til handlekompetence, sådan at eleverne ved afslutning af GF2 fagligt kan begrunde handlinger i plejen hos en given borger.

I temaet professionalitet (25 skoledage) bliver der fokuseret på, at eleven får grundlæggende viden om, hvad det vil sige at være professionel inden for social- og sundhedsområdet. Dette indebærer bl.a. at eleven får en grundlæggende faglig viden om, hvad der kræves, når man skal

yde personlig pleje og praktisk hjælp på en professionel måde. Der vil være fokus på, hvordan man som professionel omsorgsperson behandler andre på en etisk og respektfuld måde (mål 11 SSH/mål R 6 SSA). Der vil blandt andet blive arbejdet med, hvad man må og skal som professionel omsorgsgiver samt indblik i forskellige kommunikationsformers betydning for relationen til borgeren og øvrige samarbejdspartnere. Derudover skal eleven tilegne sig grundlæggende viden om kroppens opbygning og normale funktioner samt kost og motions betydning for fysisk, psykisk og social sundhed.

Med afsæt i elevernes faglige viden sættes der fokus på at reflekterer over, udvikle og øve færdigheder, som er vigtige at besidde som professionel indenfor social- og sundhedsområdet. Dette indebærer bl.a. at kunne kommunikere hensigtsmæssigt med samarbejdspartnere herunder kolleger, at kunne udføre sit arbejde på en hygiejnisk hensigtsmæssig måde og at kunne bruge relevante hjælpemidler og velfærdsteknologi, så den personlige og praktiske hjælp, der gives til borgeren, foregår på en etisk og respektfuld samt fagligt forsvarlig måde, både for borgeren og for den professionelle.

Undervisningen tilrettelægges med udgangspunkt i elevteams. Dette er med henblik på at styrke elevernes samarbejdskompetencer, evne til faglig refleksion og vidensdeling. Undervisningen planlægges og gennemføres i et praksisnært og problemløsende perspektiv for at understøtte refleksion samt skabe mening og styrke

elevernes motivation. Til dette formål anvendes blandt andet case, situationsspil og relevante eksempler fra praksis.

I temaet professionel handlen (15 skoledage) bliver der fokuseret på, at eleven med udgangspunkt i viden og færdigheder opnået i Tema 1: Professionalitet, som kommende SSH/SSA-elev kan identificere og reflektere over relevante problemstillinger hos en borger. Ud fra disse problemstillinger viser eleven, at vedkommende kan handle professionelt i praksis i forhold til at skabe en tillidsfuld relation til den enkelte borger, sådan at eleven bruger sin faglige viden til relevante og velbegrundede handleforslag for den enkelte borger på en etisk og respektfuld måde. Undervisningen planlægges og gennemføres i et praksisnært og problemløsende perspektiv for at understøtte refleksion samt skabe mening og styrke elevernes motivation. Samtidig planlægges og gennemføres undervisningen i et handlingsorienteret og anvendelsesorienteret perspektiv for at tydeliggøre, hvordan eleven kan og vil bruge den tilegnede viden i praksis. I temaet indgår derfor også en 3 dages virksomhedsforlagt undervisning (VFU).

Eleverne undervises også i brandbekæmpelse (3 timer) og førstehjælp (12 timer).

Formålet med førstehjælpsundervisningen er at bibringe eleven den viden, de færdigheder og de holdninger der sætter dem i stand til at kunne yde livreddende førstehjælp, hjerte-lunge-redning, førstehjælp ved sygdomme og førstehjælp ved tilskadekomst. Formålet er at bibringe deltageren den viden, de færdigheder og de holdninger der sætter dem i stand til at kunne yde almindelig førstehjælp ved alvorlige pludselig opståede sygdomme.

Undervisningens andet formål at bibringe eleven en sådan viden og praktiske færdigheder, således eleven er i stand til at handle korrekt ved en opstået brand og kan efterleve § 39 i beredskabsloven.

Pædagogiske principper: Undervisningen er tilrettelagt ud fra oplæg, rollespil, gruppearbejde, cases, situationsøvelser o.l. dette for at gøre undervisningen så praksisnær som muligt.

Eleven skal opnå følgende certifikater eller lignende:

- 1) Kompetencer svarende til "Førstehjælp på erhvervsuddannelserne", efter Dansk Førstehjælpsråds uddannelsesplaner pr. oktober 2020.

2) Kompetencer svarende til elementær brandbekæmpelse efter Dansk Brand- og sikringsteknisk Instituts retningslinjer pr. 1. september 2014.

5. Bedømmelse og evaluering

Evaluerings udføres med omtanke og i respekt for de involverede personer. På skolen opfatter vi evaluering og bedømmelse som et brugbart middel til at vurdere såvel den enkelte elev som undervisningen. Evalueringerne foregår derfor løbende og ses som en del af kvalitetssikringen af uddannelsen. Bedømmelsen skal medvirke til at:

- Eleven bliver bevidst om, hvad eleven er god til
- Eleven bliver bevidst om områder, der kræver en ekstra indsats
- Eleven bliver inspireret til yderligere læring

For at tilgodese formålet med bedømmelsen foretager underviserne derfor løbende en bedømmelse af elevens præstationer under hele elevens uddannelse. Bedømmelsen foretages i henhold til skolens bedømmelsesplan. Uddannelsens bedømmelsesplan består af følgende dele:

- Løbende evalueringer
- Opfyldelse af de faglige mål i det uddannelsesspecifikke fag
- En afsluttende standpunktsbedømmelse.
- En afsluttende grundforløbsprøve.

Alle prøvevejledninger og prøvebestemmelser findes på hjemmesiden her: [For censorer \(diakonissestiftelsen.dk\)](http://for.censorer(diakonissestiftelsen.dk)) – se under prøvebestemmelser og – vejledninger for de enkelte hold og fag.

5.1. Løbende evalueringer og feedback

I dialog med underviserne vil eleven løbende få en individuel mundtlig vejledning og feedback af sine læreprocesser, produkter og præstationer som indgår i undervisningsaktiviteter.

Formålet er, at eleverne løbende har et klart indtryk af deres faglige formåen i forhold til at opfylde overgangskravene til hovedforløbet. I løbet af de 8 uger vil eleverne jævnligt holde kortere fremlæggelser for hinanden, hvor de får feedback af andre elever og underviseren fordi vi vurderer, at evaluering og feedback er konstruktivt i forhold til, at eleverne får mulighed for løbende at gøre sig overvejelser om, hvorvidt de læringsmæssigt kan det, som de forventes at kunne på et givent tidspunkt i deres forløb. Hvis dette ikke er tilfældet, vil de med udgangspunkt i feedback få anvisninger til hvordan de kan opnå det, der kræves for at opfylde overgangskravene til hovedforløbet.

5.2. Afsluttende standpunktskarakter

Ved afslutning af undervisningen i *det uddannelsesspecifikke fag* gives der en afsluttende standpunktskarakter efter 7-trinsskalaen. Standpunktskarakteren udtrykker elevens opfyldelse af fagets mål. Eleven bedømmes på baggrund af sine daglige bidrag i undervisningen og på baggrund af individuelle opgaver og gruppeopgaver. Tilsammen giver disse en baggrund for vurdering af elevens faglige niveau. Eleven skal desuden til en afsluttende mundtlig prøve.

Se prøvevejledningen for den afsluttende prøve her: proevevejledning-gf2-ssa-loth-rev-01112022.pdf